

tekst
TOMASZ GOŁĄB
redaktor wydania

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w pełni. Czytelnikom przedstawiamy więc kościoły chrześcijańskie, w których odbywają się właśnie ekumeniczne spotkania. Trwać będą właściwie do końca stycznia. Zanim wyjedziemy na ferie, może warto przyjść na jedno z nich i wspólnie z innymi chrześcijanami pomodlić się do wspólnego Ojca. W numerze piszemy także o tajemnicach Kaplicy Moskiewskiej. Mało kto wie, że budowała stojąca przez kilka wieków przy Trakcie Królewskim służyła m.in. za prawosławne mauzoleum dla carskiej rodziny.

Koncert organowy i projekcja filmu o mozolnym budowaniu kościoła towarzyszyły obchodom srebrnego jubileuszu żoliborskiej świątyni.

O pozwolenie na budowę kościoła parafianie z Sądów Żoliborskich starali się przez 30 lat. Od momentu powstania w 1952 r. jej siedzibą był dom Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego, które u zbiegu ulic Krasieńskiego i dzisiejszej Popiełuszki (dawna Stołeczna) prowadziły liceum i przedszkole. Pierwszym proboszczem parafii św. Jana Kantego był ks. Teofil Bogucki, późniejszy proboszcz parafii św. Stanisława Kostki. Kościół, którego nie chcieli komuniści, powstał dopiero w latach 1981–1984, według projektu Tadeusza Zielińskiego. Zbudowano go na ruinach części zniszczonego w czasie wojny klasztoru

TOMASZ GOŁĄB

Michał Dąbrowski od 26 lat jest organistą bazyliki świętokrzyskiej. 10 stycznia w żoliborskiej parafii wykonał cztery utwory Jana Sebastiana Bacha

zmartwychwstane. Budowniczym był obecny proboszcz ks. Antoni Dębowski, żoliborski dziekan. Teraz parafia ma ok. 15 tys. mieszkańców.

Uroczystości ćwierćwiecza kościoła były organizowane głównie

w ubiegłym roku. 10 stycznia uświetnił je koncert organowy. Utworów Jana Sebastiana Bacha w wykonaniu Michała Dąbrowskiego, organisty bazyliki Świętego Krzyża w Warszawie, wysłuchało kilkaset osób. **tg**

Dość tej zimy

TOMASZ GOŁĄB

Tegoroczna zima dała się we znaki mieszkańcom Warszawy. Problemy z wyjazdem z osiedlowych, nieodśnieżonych uliczek miała po weekendzie większość kierowców. Gruba na 20 centymetrów pierzynka utrudniła jednak poruszanie się nie tylko zmotoryzowanym. Zima unieruchomiła także część pociągów. Pełne ręce roboty mają też strażnicy miejscy, którzy codziennie wystawiają kilkadziesiąt mandatów za zaniebdanie w odśnieżaniu chodników oraz usuwaniu nawisów śnieżnych i sopli. Taka ilość śniegu bawi już chyba tylko dzieci. **tg**

Zwały śniegu i pośniegowego błota zalegały większość chodników, a nawet przejść dla pieszych

Twórcy: ewangelizujcie w parafiach

– Kościół potrzebuje ludzi sztuki we wszystkich przejawach ich aktywności – mówił abp Nycz

PLAC TEATRALNY. Artyści mogą się angażować w ewangelizację w parafiach, zwłaszcza ludzie młodych – mówił metropolita warszawski abp Kazimierz Nycz, podczas spotkania opłatkowego w kościele św. Andrzeja Apostoła i św. Brata Alberta, przy pl. Teatralnym. Spotkanie opłatkowe rozpoczęło się od przedstawienia: „Koleś na cztery głosy”, inspirowanego tradycją jasełek i tekstami kolęd. W imieniu zgromadzonych twórców do metropolity warszawskiego abp. Kazimierza Nycza zwróciła się Małgorzata Bogdańska, aktorka stołecznego Teatru Ochota. Abp Nycz podkreślił, że

Kościół potrzebuje ludzi sztuki we wszystkich przejawach ich aktywności: aktorstwa, muzyki, rzeźby, malarstwa. Stwierdził, że zamiast o „duszpasterstwo środowisk twórczych” woli mówić o Kościele środowisk twórczych. – Wtedy mam na myśli i ten piękny budynek, i Kościół, którym wy jesteście razem ze swoim duszpasterzem – wyjaśnił. – Gdy mówimy „duszpasterstwo”, mamy na myśli to, że artyści potrzebują Kościoła. Mówiąc o Kościele, mam na myśli apostołstwo poprzez sztukę – służenie sztuką głoszeniu słowa Bożego. To tu uobecnia się Kościół żywy, głoszący Ewangelię – dodał.

Wstęp do tygodnia ekumenicznego

ADWENTYŚCI. Jak co roku od kilkunastu lat, w drugą sobotę stycznia w warszawskiej kaplicy centralnej Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego odbyło się międzywyznaniowe nabożeństwo dziękczynno-norowoczne. Przybyli na nie – obok członków tego wyznania – duchowni i świeccy katolicy, polskokatolicy i różnych nurtów protestanckich, m.in. biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej Tadeusz Pikus, emerytowany biskup ewangelicko-reformowany Zdzisław Tranda, kapelan prezydenta ks. Roman

Indrzejczyk i inni. Witając przybyłych, pastor Andrzej Siciński, dyrektor Sekretariatu Spraw Publicznych i Wolności Religijnej przy Zarządzie Kościoła, zwrócił uwagę, że dzisiaj adwentyści na całym świecie obchodzą dzień wolności religijnej. – Wydawałoby się, że w naszych czasach, a zwłaszcza w tej części świata, w której żyjemy, nie ma zagrożeń dla tej wolności, a jednak okazuje się, że również tu są ludzie, którym nie podoba się np. obecność symboli religijnych w życiu publicznym – powiedział pastor.

Nowy portal Warszawy

INTERNET. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy pod adresem <http://beta.um.warszawa.pl/> uruchomił tymczasową wersję nowego, miejskiego portalu internetowego, skierowanego do mieszkańców, turystów i przedsiębiorców. Uzupełnieniem głównego portalu miejskiego są nowo uruchomione witryny: turystyczna (<http://www.warsawtour.pl/>) oraz kulturalna (<http://www.kulturalna.warszawa.pl/>). – Zasadnicza zmiana serwisie turystycznym polega na pojawieniu się większej liczby informacji o atrakcjach i zabytkach stolicy. Rozbudowany został serwis fotograficzny dotyczący Warszawy – zaznaczyła Barbara

Tekieli – dyrektor Stołecznego Biura Turystyki. – Strona jest pomyślana jako swoiste kompendium wiedzy dla turystów zagranicznych. Służy wszystkim poszukującym praktycznych informacji o Warszawie. Dzięki nowemu portalowi Warszawa otwiera się na społeczności internetowej – już dziś można dołączyć do grupy fanów Kulturalnej Warszawy na Facebooku, oglądać filmy z serwisu na YouTube, jak również śledzić miasto na Blipe, Twisterze i innych portalach społecznościowych. Nowością jest dodany do nowego portalu syntezytor mowy Ivona, pozwalający osobom niedowidzącym na słuchanie publikowanych treści.

Nowy portal Warszawy jest na razie w fazie testowej

Na onkologię: 36 118 272 zł

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY. Sumą 36 118 272 zł zakończył się 10 stycznia o północy XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Mimo śnieżnej pogody na ulicach kwesowało ponad 120 tys. wolontariuszy, a dla orkiestry grało 1100 sztabów. Ale to nie koniec zbiórki. Do 20 lutego na serwisie aukcyjnym Allegro.pl trwają licytacje na rzecz WOŚP. W tym roku, tak jak w poprzednim, zbierano na onkologię dziecięcą. Dzięki ubiegłorocznej zbiórce udało się wyposażyć 60 pracowni radiologicznych w nowoczesne aparaty USG, kupić ultrasonografy dla klinik onkologicznych, doposażyć istniejące pracownie rezonansu magnetycznego dla

dzieci w zestawy anestezjologiczne, aby badania przebiegały w bezpiecznym znieczuleniu. Pieniądze z tegorocznej zbiórki zostaną przeznaczane na zakup m.in. tomografów komputerowych, aparatów do neuronawigacji, które pozwalają na bardzo precyzyjne zdiagnozowanie położenia guza i na jego bezpieczne operowanie.

GOŚĆ WARSZAWSKI
warszawa@goscniemiezieln.pl

ADRES REDAKCJI: 00-551 Warszawa, ul. Mokotowska 43
TELEFON/FAKS (22) 621 57 99, (22) 629 02 67
REDAGUJĄ: Tomasz Gołąb – dyrektor, ks. Tadeusz Bożejko – asystent kościelny, Joanna Jureczko-Wilk, Agata Puścikowska

XIII Dzień Judaizmu

Modlitwa z braćmi

W niedzielę 17 stycznia przypada XIII Dzień Judaizmu w Kościele katolickim. Z tej okazji Żydzi organizują dzień otwarty w synagodze, a w świątyni katolickiej odbędzie się Msza św. „o uproszenie miłości”.

W Dniu Judaizmu w Kościele katolickim od 13 lat celebrowana jest wspólna modlitwa katolików i żydów. To ona, razem z towarzyszącymi jej prelekcjami i wystąpieniami ma pomagać katolikom w odkrywaniu judaistycznych korzeni chrześcijaństwa. Ma też, według wyrażenia Jana Pawła II pokazywać, że religia żydowska nie jest dla nas „rzeczywistością zewnętrzną, lecz czymś wewnętrznym”. Z racji pokrewieństwa judaizmu i chrześcijaństwa, nasz „stosunek do niej jest inny aniżeli do jakiegokolwiek innej religii”. Modlitw ma pomóc odkryć to szczególne braterstwo i formować mentalność wiernych.

Tegoroczny Dzień Judaizmu w Kościele katolickim przypada w niedzielę. Z tej okazji, 17 stycznia w godz. 11.00–16.00 synagoga Nożyków przy ul. Twardej 6 organizuje dzień otwarty. Będzie można poznać jedyną czynną przedwojenną warszawską synagogę, siedzibę Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie, w której urzęduje Naczelny Rabin Polski Michael Schudrich.

Po południu, o godz. 17.00, w kościele św. Kazimierza na Rynku Nowego Miasta bp Tadeusz Pikus odprawi z kolei Mszę św. „o uproszenie miłości” z udziałem przedstawicieli środowisk żydowskich.

Mottem tegorocznych obchodów Dnia Judaizmu są słowa z Księgi Rodzaju: „Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej, i z domu twego ojca, do kraju, który ci ukaze” (Rdz 12,1).

gr

TOMASZ GOLAB

Dzień Judaizmu odbywa się już po raz 13. Po raz kolejny będzie można zobaczyć wnętrze synagogi im. Nożyków

Medale dla zasłużonych

Wdzięczność diecezji

KRZYSZTOF RZEBECKI

Abp Kazimierz Nycz wręczył 21 osobom medale „Za zasługi dla Archidiecezji Warszawskiej”. Ceremonia odbyła się w uroczystość Objawienia Pańskiego.

To wyraz wdzięczności Kościoła warszawskiego za to, co swoim życiem dokonaliście – powiedział.

Wśród wyróżnionych medalem „Za zasługi dla Archidiecezji Warszawskiej” są artyści, aktorzy, lekarze, a także inżynierowie i technicy. Medal otrzymali m.in. prof. Stanisław Słoniński, twórca wielu dzieł o tematyce sakralnej na terenie archidiecezji warszawskiej, a także za granicą oraz Ernest Bryll, wybitny poeta i dramaturg, autor wielu utworów o charakterze religijnym, który – jak głosi uzasadnienie – „swoją twórczością pomógł wielu ludziom w spotkaniu z Bogiem”. Abp Nycz udekorował także Maję Komorowską, jedną z najwybitniejszych aktorek polskiej sceny, wieloletniego członka Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i Ich Rodzinom, a także dr. n. med. Hanę Cerańską-Goszczyńską, nauczyciela naturalnego planowania rodziny, która od 1982 r. pracuje w poradni rodzinnej w parafii archikatedralnej św. Jana Chrzciciela. Wśród uhonorowanych jest także małżeństwo Grażyny i Wiesława Kijewskich, którzy od blisko 20 lat prowadzą Poradnię Życia Rodzinnego w parafii Dzieciątka Jezus. Medal otrzymali również: Teresa Małyśz z sanktuarium MB Fatimskiej, zelatorka Koła Żywego Różańca i autorka dekoracji ołtarzy na Boże Ciało i procesje maryjne; inż. Paweł Zdanowicz, doradczący wielu kapłanom archidiecezji w sprawach budowlanych; Antoni Listwon, specjalista zagadnień elektryczno-budowlanych

i członek straży przy grobie sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki; inż. Zygmunt Komor z parafii Wniebowstąpienia Pańskiego – zaangażowany w powstanie Akcji Katolickiej; Kazimierz Klepacki, animator wielu wspólnot parafii MB Wspomożycielki Wiernych; Mirosław Turczyk, stolarz ofiarnie pracujący na rzecz seminarium oraz wielu parafii; Ryszard Mucha, wieloletni pracownik seminarium, kierowca i ogrodnik; Adam Falkowski z parafii Dzieciątka Jezus, od 40 lat przewodzący m.in. asyście liturgicznej; Krystyna Kowalczyk z parafii Wszystkich Świętych, zaangażowana w Radę Duszpasterką; Ryszard Miazek wspomagający działalność duszpasterstwa kościoła św. Anny; Sylwester Bizacki, dyrektor Biura Centrum Opatrzności Bożej; Włodzimierz Tarasewicz, członek parafialnej Akcji Katolickiej i Rady Ekonomicznej parafii MB Różańcowej w Piasecznie; Stanisław Szytk, zaangażowany w działalność charytatywną i apostołstwo chorych w parafii NMP Wspomożenia Wiernych w Zalesiu Dolnym oraz Zygfryd Klimek ofiarnie pracujący na rzecz parafii Ofiarowania Pańskiego.

Wręczając medale, abp Kazimierz Nycz nawiązał do czytań mszalnych o trzech mędrcach wędrujących do Betlejem, którzy wrócili do swoich ojczyzn „inną drogą”, by uniknąć spotkania z Herodem.

– Słowa „inną drogą” można też odczytać, jako stan mędrców po spotkaniu z Jezusem. Wrócili nie tylko inną drogą, ale wrócili inni: uwierzyli i wrócili do swoich, by świadczyć prawdę o Nowonarodzonym. My także przychodzimy do żłóbka, nie tylko by oddać pokłon, ale także by innymi wrócić do swego powołania. Jako apostołowie wspomagając parafie, jako lekarze, prawnicy, artyści. Wasze apostołowanie zostało zauważone przez waszych proboszczów i parafie – mówił abp Nycz, zwracając się do nagrodzonych.

tg

Przez kilka wieków stała przy Trakcie Królewskim – **strzelista, wysoka, widoczna z daleka** – była symbolem polskiego zwycięstwa. Historycy nie są pewni, czy na ruinach Kaplicy Moskiewskiej stanął Pałac Staszica, czy też może nadal są one pod trawnikiem przy ul. Świętokrzyskiej.

W tym roku mija 400 lat od bitwy pod Kłuszynem, wyjątkowej w historii, bo zakończonej zwycięstwem wojsk polskich nad przeważającą liczebnie armią rosyjsko-szwedzką. Po wygranej hetman Stanisław Żółkiewski wkroczył do Moskwy, a wojsko polskie rezydowało na Kremlu przez dwa lata. Król Władysław (syn Zygmunta III Wazy) został wybrany carem Rosji. Był nim do 1613 r.

Mauzoleum cara

Wśród pojmanych jeńców wojennych był zdetronizowany car Wasyl Szujski oraz dowodzący wojskami jego brat Dymitr, wraz z żoną – wielką księżną Jekatieriną Grigoriewną. W niewoli nie żyli długo.

Król Zygmunt III Waza kazał zbudować przy Trakcie Królewskim okazałe, prawosławne mauzoleum dla carskiej rodziny, które miało być bardziej symbolem chwały jego oręża niż grobowcem. Trzy piętrowa Kaplica Moskiewska, kształtem przypominająca wysoką rotundę, mieściła się przy dzisiejszej ul. Świętokrzyskiej 1 lub na miejscu, gdzie stoi Pałac Staszica. Jednak wtedy ulicy jeszcze nie było, a otaczały ją domy i podwórka. Dzięki smukłym kształtom i hełmowej wieży była widoczna dla gości przyjeżdżających Traktem na Zamek Królewski.

Ciała cara Wasyla Szujskiego i jego krewnych spoczywały w podziemiach mauzoleum

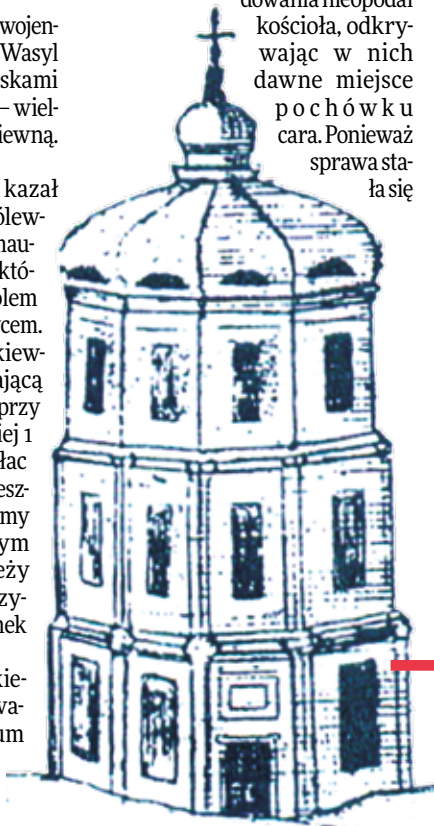
przez ponad dwadzieścia lat. Po usilnych prośbach strony rosyjskiej powróciły do Rosji w 1635 r.

Kaplica w ruinie

Pustą kaplicę grobową król Jan Kazimierz oddał w opiekę ojcom dominikanom obserwantom, którzy nieopodal w 1705 r. wzniesli kościół Matki Bożej Zwycięskiej. Świątynię projektował znany architekt Tylman z Gameren. On też po śmierci w 1706 r. spoczął w Kaplicy Moskiewskiej. I w tym miejscu informacje o kaplicy stają się niejasne.

Jedni historycy piszą, że została wkomponowana w zabudowania klasztorne, a sto lat później wraz z nimi zburzona. Inni twierdzą, że zrujnowana budowla przetrwała na tyłach klasztoru – mówi archeolog Barbara Piotrowska z Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków.

Na miejscu dawnego kościoła powstał gmach Towarzystwa Przyjaciół Nauk, tzw. Pałac Staszica. Kilka dziesiąt lat później profesor Adrian Prachow zbadał zrujnowane zabudowania nieopodal kościoła, odkrywając w nich dawne miejsce pochówku cara. Ponieważ sprawa stała się

Zapomniana Kaplica Moskiewska

Chociaż gładz?

W tym miejscu, zdaniem Stefana Świetliczki i innych historyków, wznosiła się Kaplica Moskiewska

głośna i nabrała charakteru politycznego, o konsultację poproszono profesora historii Rosji na Uniwersytecie Warszawskim, Dymitra Cwietajewa. Ten stwierdził, że to nie żadna kaplica, ale zwykła ogrodowa altana. Na potwierdzenie swojej opinii wydał nawet dwutomowe dzieło o miejscu pochówku cara w Polsce, wskazując na Pałac Staszica. Pod wpływem tej opinii, przebudowano pałac w stylu bizantyjsko-ruskim, a na pamiątkę miejsca spoczynku cara w jego wnętrzu urządzono cerkiew.

Ocalić, co się da

Przez lata altana-kaplica traciła kondygnacje, przykrywała je narastająca ziemia. Pierwszych badań zabytek doczekał się tuż przed II wojną światową. Podczas wykopalisk na terenie kaplicy, Tadeusz Prus-Faszczewski, odkrył kamienne schodki prowadzące do podziemi, wewnątrz fragmenty czarno-białej posadzki, sztukaterii, filarek ołtarzyka. Odkrył też sklepienie, które być może było wejściem do katakumb. Czy tak jest na pewno, Prus-Faszczewski nie zdążył sprawdzić. Odkrycia były jednak tak obiecujące,

Tak wyglądało mauzoleum Szujskich

że architekt Marian Palewicz, ówczesny prezes Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, tuż przed wybuchem wojny sporządził plany rekonstrukcji kaplicy.

Odziwo, ruiny kaplicy przetrwały wojnę i Powstanie Warszawskie. Budowlę zaznaczono nawet na sześćdziesięcioletnim planie odbudowy stolicy, sporządzonym w 1949 r. Ostatecznie zrezygnowano z odbudowy, a jej pozostałości rozebrano w 1954 r., w czasie przedłużania ul. Świętokrzyskiej do ul. Tamki. Teraz być może fundamenty Kaplicy Moskiewskiej pokryte są trawnikiem i chodnikiem

Odbudowa kaplicy byłaby kosztowna, ale warto, żeby tę budowlę upamiętnić – podkreśla Stefan Świetliczko, historyk i varsavianista. – Zależy nam na przeprowadzeniu prac archeologicznych, zabezpieczeniu pozostałości. Chcielibyśmy też w tym jubileuszowym roku odsłonić gładz z pamiątkową tablicą, która przypominałaby historię Kaplicy Moskiewskiej.

Nie mamy pewności, czy kaplica rzeczywiście znajdowała się w tym miejscu, ale gdyby znalazły się środki społeczne na sondażowe badania archeologiczne, na pewna zgoda na nie zostanie wydana – podkreśla Barbara Piotrowska.

Joanna Jureczko-Wilk

Masz słuch – jesteś pilnie poszukiwany

Będziemy świetnie grać!

W Otwocku, przy parafii Matki Bożej Królowej Polski, powstaje pierwsza w tym mieście orkiestra dęta.

Poszukiwani są muzycy amatorzy.

Cel: pięknie grać na Mszach św., procesji Bożego Ciała, podczas świąt narodowych.

Ani w Otwocku, ani w graniczącym z nim Józefowie, ani w wielu miejscowościach ościenych nie ma orkiestry dętej. Gdy potrzeba – na uroczystości w kościołach, parady czy festyny w tych miejscowościach, zapraszane są orkiestry dęte m.in. z Karczewa czy znana w całej Polsce orkiestra „Victoria” z Rembertowa.

– I to od „Victorii” się zaczęło – mówi otwockanin Bolesław Żołek, grający na saksofonie. – Słuchaliśmy jej i troszkę pozazdrościliśmy. Zebrałiśmy grupę chętnych, poprosiliśmy instruktorów z „Victorii” o pomoc, pobłogosławił nam nasz proboszcz i zaczęły się próby.

Próby trwają od pół roku. Gra już kilkanaście osób. Umiały grać już wcześniej? – Nie wszyscy – twierdzi pan Bolesław. – Część miała opanowane podstawy, inni mają słuch i szybko się uczą. Jak się okazuje, jeśli jest chęć, ma się dobrych nauczycieli, można szybko zgłębić obsługę instrumentu.

Co ciekawe – w otwockiej orkiestrze chętnie grają dzieci. – Wcześniej się nie uczyły, biorą instrument, spędzają kilka godzin na zajęciach i zaczynają grać – zapewnia saksofonista. – To nas bardzo cieszy, bo okazuje się, że mimo zaniedbań w szkołach, gdzie muzyka jest traktowana po macoszemu, młodzi ludzie chcą muzykować.

Jak mówi pan Bolesław, orkiestra to wielka szansa dla młodzieży zdolnej ale nieco mniej zamożnej. – Domyślałam się, że zakup np. klarnetu, czyli wydatek rzędu 3

Próby powstającej orkiestry dętej już trwają. Na zdjęciu Bolesław Żołek, saksofonista, jeden z twórców orkiestry

■ R E K L A M A ■

FUNDACJA NA RZECZ RODZINY

jako organ prowadzący

ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora

Szkoły Podstawowej nr 109,
która mieści się przy ul. Wójcickiego 1/3
budynek 18 w Warszawie.

Do konkursu może przystąpić wierzący i praktykujący katolik spełniający wymagania formalne stawiane dyrektorowi szkoły publicznej zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. (Dziennik Ustaw z 3 listopada 2009 nr 184 poz. 1436).

Oferta kandydata przystępującego do konkursu powinna zawierać list motywacyjny wraz z ogólną koncepcją pracy szkoły i życiorys z uwzględnieniem wykształcenia.

Oferty, z podanym adresem zwrotnym oraz numerem telefonu kontaktowego, **należy przesyłać do dnia 28 lutego 2010 r. na adres: Fundacji Na Rzecz Rodziny ul. Przy Bażantarni 3, 02-793 Warszawa lub elektronicznie na adres: fnrr@wp.pl.**

W przypadku zgłoszeń przesłanych pocztą decyduje data nadania przesyłki poleconej.

O dalszych etapach postępowania konkursowego kandydaci zostaną powiadomieni indywidualnie. Dodatkowe informacje można uzyskać drogą elektroniczną: fnrr@wp.pl.

tys., to dla wielu rodzin zaporą nie do przeskoczenia. U nas dzieci mogą uczyć się grać za darmo.

A skąd drogie instrumenty w orkiestrze? – Będziemy szukać funduszy na nowe instrumenty, może znajdziemy sponsora – mamy wiele planów i pomysłów – musi się udać, bo to bardzo ważne, żeby nasze miasto, a także parafie i miejscowości wokół, miały możliwość oprawy muzycznej uroczystych Mszy św. czy świąt państwowych – uważa pan Bolesław. – Chcemy naprawdę świetnie grać. Już nawet mamy małe sukcesy: koncerty kołęd w parafiach.

Orkiestra ma się składać z 30 muzyków z Otwocka i okolic. Przyjmowane są uzdolnione muzycznie dzieci od lat 10, młodzież (nie jest wymagana umiejętność gry), oraz dorośli, którzy umiają choć trochę grać, mają słuch i umiają choć trochę czytać z nut. Próby orkiestry odbywają się w środy w godz. 16.00–20.00 oraz w soboty między godz. 8.30 a 12.00 w parafii MB Królowej Polski, przy ul. Czerskiej 21 w Otwocku. Chętni mogą też kontaktować się z panem Bolesławem pod numerem telefonu: 511 626 184.

ap

Co się kryje za tym

STOLICA EKUMENIZMU. Codziennie w Warszawie mijamy kilkanaście kościołów niekatolickich. W tygodniu ekumenicznym warto zwrócić baczniejszą uwagę na te świątynie. Także dlatego, że **właśnie odbywają się w nich modlitwy o jedność wśród chrześcijan.**

tekst

TOMASZ GOŁĄB

tgolab@goscniedzielny.pl

KRZYSZTOF PRZYGODA

przygodak@onet.pl

Poza Kościołem katolickim w Warszawie funkcjonuje jeszcze jedenaście większych wspólnot chrześcijańskich: siedem należących do Polskiej Rady Ekumenicznej i cztery w niej niezrzeszone. Niektóre, jak Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny czy Kościół ewangelicko-anglikański mają po dwie parafie (baptyści i zielonoświątkowcy mają nawet 3 zbory), ale większość niekatolickich Kościołów liczy zaledwie od kilkudziesięciu do kilkuset praktykujących wyznawców. Stosunkowo najliczniejszą wspólnotę tworzą luteranie. W stolicy, w parafii Świętej Trójcy przy ul. Kredytowej 1 oraz w parafii Wniebowstąpienia Pańskiego, jest ich około trzech tysięcy. Liczba osób wyznania prawosławnego nie jest znana, ale z pewnością, po katolikach – to druga wielka wspólnota chrześcijan w Warszawie. Warto więc wiedzieć, gdzie nasi bracia w Chrystusie się modlą.

Mariawici

Jadąc do Warszawy trasą poznańską, po minięciu hipermarketu Fort Wola zobaczymy panoramę kościoła mariawickiego, wybudowanego w latach 1995–1997 według projektu Juliusza Marcinkowskiego. Za kościołem znajdują się mariawicki cmentarz i dawna prowizoryczna

kaplica z lat 30. ubiegłego wieku. Parafia nosi wezwanie Matki Boskiej Nieustającej Pomocy.

Początek mariawityzmu to rok 1893, kiedy to zakonnica Feliksa Kozłowska doznała objawień, w których Chrystus wskazał nieustającą adorację Przenajświętszego Sakramentu i wzywanie pomocy Matki Bożej jako duchowe środki dla odnowy moralnej wiernych i duchowieństwa. Opowiadając na te objawienia, księża katolicy utworzyli Zgromadzenie Kapłanów Mariawitów i na przełożonego wybrali ks. Jana Kowalskiego. Ich starania w kraju i Stolicy Apostolskiej o zatwierdzenie ruchu mariawickiego w Kościele katolickim nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Wówczas mariawici utworzyli Kościół autonomiczny, niezależny od Stolicy Apostolskiej. Obecnie Kościół Starokatolicki mariawitów, z siedzibą władz w Płocku, liczy ok. 26 tys. wiernych. 18 stycznia o godz. 18.00 w ich świątyni przy ul. Wolskiej 186 odbędzie się pierwsza z serii modlitw Tygodnia Ekumenicznego.

Kalwini

Dzień później o godz. 18.00 ekumeniści spotkają się w kościele ewangelicko-reformowanym przy ul. Solidarności 76. Charakterystyczna

świątynia z wysmukłą ażurową wieżą znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie pl. Bankowego. Została wybudowana w stylu neogotyckim w latach 1866–80 według projektu Adolfa Adama Loewego, który zastosował jako materiał budowlany żeliwo. Podobnie jak w innych kościołach ewangelickich, jej trójdzielną wnętrze jest surowe i zaskakujące dla katolika, przyzwyczajonego do – jeśli nie przepychu – to przynajmniej dekoracyjnego wyposażenia kościołów. Ewangelicy reformowani, zwani również kalwinami, posiadają cmentarz u zbiegu ulic Żytniej i Okopowej. Należą do światowej rodziny Kościołów chrześcijańskich, wywodzących się ze szwajcarskiego nurtu reformacji. Na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej działają od połowy XVI w. Obecnie kalwini mają w Polsce ok. 4 tys. wyznawców. W Muzeum Woli, przy ul. Srebrnej 12, do 21 lutego można oglądać wystawę o ewangelicko-reformowanych rodach warszawskich. W czwartki w godz. 11.00–18.00 jest wstęp wolny.

Baptyści

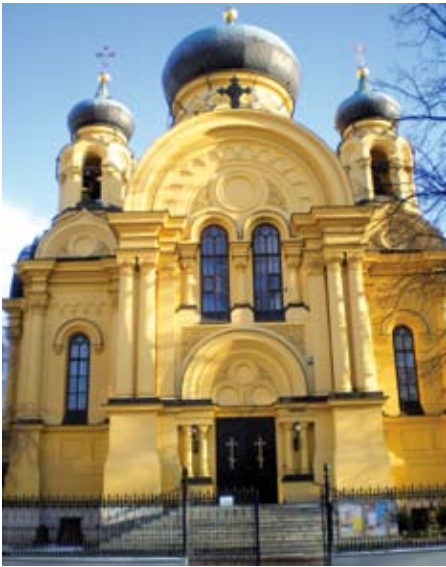
Gospodarzem kolejnego spotkania tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan 20 stycznia o godz. 18.00 będą baptyści (ul. Waliców 25). Pierwszą świątynię wybudowali na początku XX w., przy ul. Żelaznej 54. Została zniszczona w czasie II wojny światowej. W roku 1958 postanowiono wybudować Centrum Baptystyczne. Baptyści są Kościołem protestanckim o charakterze ewangelickim. W Polsce zrzeszają ok. 6,5 tys. wyznawców. W Warszawie, siedzibie władz kościelnych, korzystają z cmentarza Kościoła ewangelicko-reformowanego.

Prawosławni

21 stycznia ekumeniczna modlitwa przeniesie się do cerkwi prawosławnej przy al. Solidarności 52. Nabożeństwo w katedrze metropolitalnej św. Marii Magdaleny w pobliżu Dworca Wileńskiego rozpocznie się o godz. 18.00.

Dobrze znana praska cerkiew została wybudowana w stylu bizantyjskim na planie krzyża greckiego w latach 1867–1869. Projektantem świątyni był rosyjski architekt Mikołaj Syczew.

i drzwiami?

Budowlę wieńczy pięć kopuł: największa, centralna, symbolizuje Chrystusa, zaś pozostałe czterech Ewangelistów. Obecnie cerkiew św. Marii Magdaleny jest najważniejszą świątynią prawosławną w Polsce i trzynastą w hierarchii najważniejszych w całym Kościele prawosławnym. Liczne ikony i kadzidła, bogata liturgia i cerkiewny śpiew zachwycają każdego, kto znajdzie się w jej wnętrzu. Parafia liczy ok. 600 tys. wiernych i jest druga pod względem liczebności wyznawców w Polsce. Prawosławni mają swój cmentarz z cerkwią św. Jana Klimaka, przy ul. Wolskiej. W 1871 r. w pobliżu praskiej cerkwi wybudowano plebanie, która obecnie stanowi siedzibę głowy Kościoła prawosławnego abp. Sawy, metropolity warszawskiego i całej Polski.

Kościół polskokatolicki

23 stycznia o godz. 18.00 pasjonaci ekumenizmu spotkają się w kościele polskokatolickim przy ul. Szwoleżerów 2. Katedra Świętego Ducha wzniesiona została w 1906 r. według projektu Leontija Benoit, jako cerkiew Lejbgwardii Ułańskiego Pułku Jego Wysokości, pw. bł. Martyriana. W okresie międzywojennym świątynia służyła 1. Pułkowi Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego. Kościół polskokatolicki genezą swą sięga lat 90. XIX w. Wtedy wśród Polonii Stanów Zjednoczonych Ameryki doszło do wystąpień wiernych w parafiach rzymskokatolickich przeciwko dominacji duchownych pochodzenia niemieckiego i irlandzkiego. Po bezowocnych rozmowach ze Stolicą Apostolską, doszło do powstania Polskiego Narodowego Katolickiego Kościoła. Nowa kościelna społeczność w roku 1907, po otrzymaniu sakry biskupiej przez ks. Franciszka Hodura, przyłączyła się do Kościołów starokatolickich, zjednoczonych w unii utrechckiej. W Polsce zgodę na działanie Kościoł ten uzyskał dopiero w 1946 r. Obecnie liczy ok. 52 tys. wyznawców, a w Warszawie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach posiada własną kwaterę z kaplicą.

Metodyści

Najważniejsze, centralne nabożeństwo tygodnia ekumenicznego odbędzie się 24 stycznia o godz. 18.00 w kościele ewangelicko-metodystycznym, przy ul. Mokotowskiej 12. Kamienica u zbiegu pl. Zbawiciela i ul. Mokotowskiej pochodzi z początku XX w. Jest nie tylko siedzibą Kościoła ewangelicko-metodystycznego w Polsce, ale także pełni rolę parafii z kaplicą Dobrego Pasterza. Pastorem zboru jest ks. superintendent Zbigniew Kamiński. Przy kościele działa Szkoła Języka Angielskiego, podlegająca

Radzie Kościoła. Za początek metodyzmu w Polsce uznaje się 20-lecie międzywojenne, kiedy w Warszawie zorganizowano Pierwszą Polską Konferencję Doroczną. Kościół liczy ok. 4,5 tys. wyznawców.

Luteranie

Ostatnie styczniowe nabożeństwo zaplanowane w ramach Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan będzie celebrowane 25 stycznia o godz. 18.00 w kościele ewangelicko-augsburskim, zwanym luteraniskim, przy pl. S. Małachowskiego 1. Kościół Świętej Trójcy, z największą w Warszawie rotundą o średnicy 33,4 m, został wybudowany w latach 1777–1781 na mocy przywileju króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, który osobiście dokonał wyboru projektu autorstwa Szymona Zuga. Inspiracją dla architekta był rzymski Panteon oraz drezdeński kościół Najświętszej Maryi Panny. Na początku II wojny światowej kościół stanął w płomieniach. W 1991 r. świątynię odwiedził Jan Paweł II, a w 2006 r., w ramach spotkania ekumenicznego, przybył do niej Benedykt XVI. Pierwsi luteranie pojawili się w Polsce już za czasów reformatora ks. Marcina Lutra. Obecnie w Polsce Kościół ten posiada ok. 75 tys. wyznawców i własny cmentarz w Warszawie przy ul. Młynarskiej. 6 stycznia 2010 r. w kościele Świętej Trójcy odbyła się konsekracja i wprowadzenie ks. Jerzego Samca na urząd nowego biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

***

Oprócz wymienionych spotkań, w okolicach Tygodnia Ekumenicznego odbywa się także szereg modlitwy towarzyszących, w większości w kościołach katolickich. Ich terminy podaliśmy w poprzednim wydaniu „Gościa”. W Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan 22 stycznia o godz. 18.00 odbędzie się także modlitwa w katedrze warszawsko-praskiej św. Floriana. ■

Książki dla Czytelników

Babci w prezencie

Pracujące, moherowe, surfujące w internecie, robiące na drutach... Babcie. Niezależnie od liczby siwych włosów na głowie **babcia to instytucja, ostoja, ocean ciepłości.**

I właśnie słów kilka o babciach i dla babć można przeczytać w książce Marka i Wojciecha Wareckich „Być babcią...”. To zbiór ciepłych opowiadań, wspomnień, przemyśleń o babciach – tych pamiętanych z dzieciństwa i tych występujących w literaturze. Spokojnych, mających zawsze czas, skorych do rozmowy, a przede wszystkim zakochanych w swoich wnukach. Dzisiejsze babcie są już inne: zamiast okularów noszą szkła kontaktowe, od robótek ręcznych wolą surfowanie w internecie, często jeszcze pracują zawodowo, ćwiczą aerobik, wysyłają do wnuków SMS-y, chodzą na uniwersytety trzeciego wieku. Jednak pozostało w nich to, co najcieplejsze i najcenniejsze: absolutna, bezwarunkowa miłość do wnuków i dystans, z jakim patrzą na życie.

Wiele przeszły, z niejednym kłopotem sobie poradziły, niejedną życiową katastrofę przeżyły. Wiedzą, co w życiu jest najważniejsze, a czym nie warto się przejmować. Niestraszne im kryzysy gospodarcze, dziura budżetowa ani ozonowa. Bo babcia to chodzący spokój. W czasie wielkich burz i przelotnych deszczy zawsze powtarza: „Damy sobie radę”.

I za to ją kochamy.

Ale babcia to nie tylko „jednoosobowe biuro zleceń czynne całą dobę”. Ona także ma swoje prawa, o których warto pamiętać i które trzeba szanować. Dlatego wszystkim wspaniałym babciom, które chciałyby być jeszcze wspanialsze, autorzy książki zdradzają „przepis na babcię doskonałą”. Ciepłą, dobrą, pomocną, słuchającą, cierpliwą, ale także dbającą o siebie, rozwijającą swoje zainteresowania, dbającą o zdrowie i kondycję.

Dla babć – i nie tylko – mamy czerzyć egzemplarze książki „Być babcią”, wydane i ufundowane przez Wydawnictwo Księży Marianów. Rozlosujemy je wśród czytelników, którzy do 20 stycznia prześlą do naszej redakcji e-mail (warszawa@goscniedzielny.pl) z dopiskiem „Książka dla babci”. W jego treści prosimy koniecznie podać adres, na który mamy wysłać rozlosowane egzemplarze książki. **jjw**

Noworodkom w Roku Chopinowskim

Body z Mazurkiem

Nowi warszawiacy, urodzeni w 2010 r., otrzymają pamiątkowe ubranko, przypominające o tym, że urodzili się w Roku Chopinowskim.

Pierwsze takie body odebrał 7 stycznia mały Tomek Zych, który urodził się 1 stycznia 23 minuty po północy, w szpitalu, przy ul. Karowej. Otrzymają je wszystkie maluchy urodzone w Warszawie w Roku Chopinowskim. Warunek: chociaż jeden z rodziców musi być zameldowany w stolicy. Niecodzienne pamiątki będą wręczone rodzicom w czasie rejestracji noworodków w stołecznym Urzędzie Stanu Cywilnego.

Białe niemowlęce body ozdobione jest z przodu cytatem z Cypriana Kamila Norwida, który napisał o Chopinie: „Rodem warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel”; na plecach ubranka znajduje się fragment Mazurka opus 68, nr 2, z autografem kompozytora.

– Dwieście lat temu urodził się Fryderyk Chopin. Z tej okazji w Roku Chopinowskim chcę Państwu wręczyć body z cytatem wiersza Norwida o wielkim kompozytorze. Życzę, aby Państwa syn był tak utalentowany jak Fryderyk Chopin – powiedziała prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, wręczając okolicznościowe ubranko rodzicom małego Tomasza.

Stołeczny ratusz przygotował 20 tys. „chopinowskich” ubranek.

jjw

zaproszenia

Kolędowa bazylika

17 stycznia o godz. 16.00 w bazylice archikatedralnej przy ul. Świętojańskiej 8 odbędzie się koncert kolęd w wykonaniu Chóru Archikatedry. Natomiast **20 stycznia** o godz. 20.00 w bazylice będzie można posłuchać koncertu kolędowego w wykonaniu Chóru Cantores Minores.

Polacy wobec zagłady

Spotkanie z Anną Bikont, autorką książki „My z Jedwabnego” z cyklu: „Polacy wobec Zagłady – postawy w czasach najtrudniejszych”, odbędzie się **19 stycznia** o godz. 18.00 w Klubie Inteligencji Katolickiej przy ul. Freta 20/24A.

Tylko Miłość

W ramach Bielańskiej Sceny Muzycznej **20 stycznia** o godz. 19.00 w Centrum Kultury „Dobre Miejsce” (ul. Dewajtis 3) wystąpią: A&D, M. Staszczuk, D. Maleo Malejonek i goście. Bilety: 25 zł.

Jak skorzystać z Eucharystii?

21 stycznia o godz. 19.00 w auli o. J. Woroniczkiego, przy klasztorze dominikanów na Służewie (ul. Dominikańska 2) o. Tadeusz Kwiecień OP będzie mówić o tym, jak dobrze skorzystać z sakramentu Eucharystii.

Misyjni kolędnicy

23 stycznia o godz. 10.00 w katedrze polowej WP przy ul. Długiej 13 rozpocznie się Misyjny Dzień Dzieci. Po wspólnym kolędowaniu, o godz. 11.00 bp Tadeusz Płoski odprawi Eucharystię. Po niej zaprezentują się kolędnicy misyjni, którzy zaproszą do misyjnego spotkania z Trzema Królami.

Spotkania w Laskach

Od 26 do 28 lutego w podwarszawskich Laskach odbędą się rekolekcje dla małżonków, którzy chcą odnowić więź z Bogiem i między sobą przez Dialogi Małżeńskie. Zapisy

na Spotkanie Małżeńskie w Laskach przyjmują: Maria i Maciej Michalscy, tel. 500 311 385, m.m.michalski@gmail.com.

Z Biblią na Nowym Mieście

Począwszy od stycznia, w drugi poniedziałek miesiąca w kościele św. Kazimierza (Rynek Nowego Miasta 2) odbywać się będą lectio divina, a w czwartki poniedziałek miesiąca – wykłady biblijne. Wszystkie spotkania rozpoczynają się mają o godz. 19.00 Eucharystią. Spotkania poprowadzą: o. dr W. Linke CP, ks. dr K. Siwek, ks. dr A. Tulej. Wykład 25 stycznia będzie poświęcony św. Łukaszowi – teologowi historii.

Wystawa krakowskich szopek

Barwne i wyjątkowe szopki krakowskie można do końca stycznia oglądać w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, przy ul. Kredytowej 1. Bilety: od 3 do 15 zł, w soboty wstęp wolny. ■